

Magyar Piéta – Őszödi Köztársaság

Szereposztás: Krizosztóm, Kornél - Csernik Árpád

Klára - Vágó Krisztina

Róbert - Kákonyi Tibor

Iván - Molnár Zoltán

I. JELENET. 2004., DÉLVIDÉK

/Róbert/

RÓBERT:

Jó van, azonnal kezdhetjük.

/Az erős fény kialszik. Szórt szűrt fény a színpadon./

RÓBERT:

Várjál, még nem állítottam be mindent!

HANG KINTRŐL:

Adjak fényt?

RÓBERT:

Nem kell. Kész vagyok.

HANG KINTRŐL:

Nem hallom! Kész vagy?

RÓBERT:

Kész vagyok!

HANG KINTRŐL:

Kezdhettek?

RÓBERT:

Kezdhettek, az Ég szerelmére, Kezdhettek!

/ Róbert égő petróleumlámpával a kezében bejárja a teret, öt-hat gyertyát meggyújt. Iván be./

II. JELENET. 1944. október

/Róbert, Iván/

IVÁN:

Horthy lemondott!

RÓBERT:

Az nem lehet!

IVÁN:

Olvastad a mai lapokat?

RÓBERT:

Nem olvastam!

IVÁN:

Hallgattál ma rádiót?

RÓBERT:

Nem hallgattam.

IVÁN:

Tudod mi a legújabb hír?

RÓBERT:

Igen. A Magyar Királyság kilépett a háborúból! Béke lesz!

IVÁN:

Nem lesz béke! Horthy ma lemondott és visszavonta a tegnapi beszédét!

RÓBERT:

Nem lesz fegyverszünet?

IVÁN:

Nem lesz kiugrás!

RÓBERT:

A Kormányzó lemondott?

IVÁN:

Igen.

RÓBERT:

Ezt nem tehetted!

IVÁN:

Megtette!

RÓBERT:

Végünk van!

IVÁN:

Még nincs! Előbb az ellenállás, az utolsó emberig!

RÓBERT:

Az utolsó ember...

IVÁN:

Utána az apokalipszis!

III. JELENET. 1944. október

/Harangoznak. Klára be./

/Róbert, Iván, Klára/

KLÁRA:

Imára atyáim.

/Mindhármán letérdelnek, imádkoznak/

RÓBERT:

Csendesüljünk el kedves testvéreim, valljuk meg, magunkban bűneinket. Uram! Égi atyánk, kérünk téged, hallgasd meg ezt a fohászt. Nézz ránk, akik templomodat őrizzük a közeledő véstől és óvd meg templomodat és szolgálódat, hiszen nekünk rajtad kívül nincs fegyverünk. Nekünk rajtad kívül nincs seregünk. A terroristák, akik uralkodnak az eget, lebombázzák a városokat, a templomokat, amelyekben Téged dicsérünk. A banditák hordái, felgyújtják a falvakat, városokat, amelyekben érted élünk. Nem kérünk mást, mint hogy folytathassuk ezt a szolgálatot, amelyet Érted vállaltunk, Érted és a Te dicsőségedre. Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség. Ámen.

KLÁRA:

Ámen!

RÓBERT:

Vajon hol állhat a front?
(*Csend. Valahonnan nagyon távolról
ágyúdörgés hallatszik.*)

IVÁN: (*füfel*)

Jönnék!

RÓBERT:

Mi az Úr templomában vagyunk. Fel-
szentelt helyen. A világi hatalmak
változnak. A diplomok állnak.

IVÁN:

A vörösöknek nem kell templom. Te is
tudod, mit tesznek a kommunisták az
orosz pravoszláv templomokkal, a szent
orosz pravoszláv egyház papjaival.

KLÁRA:

Ezek háborús hírek, lehet, hogy rémhírek.

IVÁN:

Lehet, hogy igazak.

RÓBERT:

Lehet.

IVÁN:

Jönnék.

RÓBERT:

Minél nehezebb a szolgálat, annál
nagyobb rajta az áldás.

KLÁRA:

Lesz majd áldás, ne félj, bőven.

IVÁN:

Én mindig mondtam, hogy ez nem
tart sokáig.

RÓBERT:

Mi nem tart sokáig?

IVÁN:

Más egy rendes béke, de ez negyve-
negytől idáig nem volt az.

RÓBERT:

Ez a béke, Magyarország békéje,
amelyben éltünk, élünk, egészen teg-
napig nem zavart.

IVÁN:

Remélem, nem kerül rá sor, de ha
kell, számíthattok rám.

RÓBERT:

Számíthatunk rád? Te egy vagy közülünk.

IVÁN:

Egy vagyok közületek... hát...

RÓBERT:

Testvérekként éltünk, élünk.

IVÁN:

Hát, igen! Köztetek bátyusok, én vol-
tam az öcsi!

RÓBERT:

Igen, a leginkább szeretetre méltó!

IVÁN:

No, öcsém ezt figyelj, én most, a
szemed láttára nővök fel!

RÓBERT:

De, Iván!

IVÁN:

Nézd testvérem! Itt áll előtted egy
pap. A szent ortodox egyház egyik
felszentelt papja. És most arra kérlek,
láss is, ne csak nézz! Látsz?

RÓBERT:

Igen, látlak.

IVÁN:

A szemembe nézz! És most fogd fel
Testvérem: én nem vagyok magyar!

RÓBERT:

De testvérünk vagy az úrban!

IVÁN:

Bizonyos értelemben igen. De nem
azonos a sorsunk.

RÓBERT:

Még itt sincsenek.

KLÁRA:

Nem is fognak ideérni! Valahol meg
kell, hogy álljon a front!

IVÁN:

De ideérnek! Az oroszok legalább öt-
szörös túlerőben, a németek már in-
dulnak vissza. Ha egyáltalán van a
számukra hova visszavonulni! Már az
egész világ hadban áll velük. Az an-
golkok és az amerikaiak porrá bombáz-
ták a városait! Romokban a vas-
utak. Romokban a gyárak, romokban
az otthonok. Lassan se fegyverük, se
emberük. Az összes német hontalan
menekült lesz! Magyarország pedig
kevés az orosz ellen. Most végre,
annyi nyomorúságos évszázad után,
annyi szenvedés, remény és remény-
vesztés után, végre a szlávok ideje
jön! Születőben a pánszláv Európa,
és minden szülés kinnal, fájdalommal
és vérrel jár. Ez is. Nézz néha ki az
ablakon, hogy mi történik odakint, eb-
ben a városban, tegnap még azt
mondta – Magyarországon.

RÓBERT:

Ezt mondom ma is!

IVÁN:

... nézz ki, mi zajlik odakinn,
míg te imádkozol.

RÓBERT:

Most nem tudok.

IVÁN:

Nézz ki!

RÓBERT:

Elég volt Iván! Hallgass el!

IVÁN:

Csitt öcsém! Most én beszélek! Itt is
az ideje, mert eddig hallgattam! Ide
gyere! És most nézd, hogy te is lásd,
amit én látok! Elvonulnak!
Itt nem lesz harc!

KLÁRA:

A Magyar Királyi Honvédség!

RÓBERT:

Rendezett menetoszlop,
ott a másik. Klára!

KLÁRA:

Ez nem egy vert sereg!

IVÁN:

Fel sem veszik a harcot. Vége van.

RÓBERT:

Krizosztóm atya, azért küldhetett volna üzenetet.

IVÁN:

A rendfőnökököt idejében elfutott Pestre. Mit üzenhetne?

KLÁRA:

Megüzenhetné, hogy mi van!

IVÁN:

Megüzenhetné, hogy ő jól van, s reméli majd ti is, jól ellesztek!

RÓBERT:

De, nem üzent semmit.

KLÁRA:

Azért nem üzent, mert visszajön.

IVÁN:

Miért jönne ő ide vissza?

KLÁRA:

Mert megígérte.

IVÁN:

Ebben a viharban, ami most jó...

RÓBERT:

Vagy már itt is van a nyakunkon!

IVÁN:

Ebben a viharban a szavak elszállnak!

KLÁRA:

Igaz ember szava, akár a szikla!

IVÁN:

Az igaz emberé az.

KLÁRA:

Krizosztóm igaz ember.

IVÁN:

Igen. Ő egy igazi pesti ember. Pesti ember pedig könnyen és sűrűn ígér, de inkább betart, semmint hogy az ígéretét megtartsa.

KLÁRA:

Nem. Ő itt szolgál!

IVÁN:

Nem! Ő itt szolgált!

KLÁRA:

Nem! Ő megígérte! Az adott szavát pedig betartja!

RÓBERT:

Már vissza sem tudna jönni.

KLÁRA: Nem! Ő visszajön.
Mi több, már nagyon közel van.**RÓBERT:**

Ezt honnan veszed?

KLÁRA:

Nem tudom.

RÓBERT:

Nem tudod! Miről beszélsz?

KLÁRA:

Nem tudom, de minden lehettemmel, minden porcikámmal érzem!

RÓBERT:

Érzed?

KLÁRA:

Igen, érzem.

IVÁN:

Érzem! Babona! Én nem hiszek a babonákban!

RÓBERT:

És ezt te mondod?!

IVÁN:

Igen, én mondom! Ki mondhatná rajtam kívül itt más? Mert én tudom, mi a babona, és mi az igaz hit!

RÓBERT:

Hát... Iván, te jócskán megváltoztál.

IVÁN:

Nem! Ne beszélj félre! Itt csak én beszélhetek a babonáról, hogy lelkeket mentsek!

KLÁRA:

Én most felállok és meglátom Krizosztóm atyát.

IVÁN: Tessék... hol van? Krizosztóm?
Hol vagy?**RÓBERT:**Nem fog eljönni.
Krizosztóm nem örült meg.**KLÁRA:**

Most fordul be a sarkon.

RÓBERT:

Klára, jól vagy?

KLÁRA:

Nagyon is jól.

IVÁN:

Démonok szállták meg szegényt!

RÓBERT: Csak a félelem szállta meg szegényt.
Istenem mi vár rá!**IVÁN:**

Mégis mi várna rá, mi?

RÓBERT:

Iván!

IVÁN:

Szóbeszéd.

RÓBERT:

Isten bocsássa meg néked.

IVÁN:

Lári-fári.

RÓBERT: Hallgass! Ő is tudja, mi vár rá!
Nem látod? Már látszik rajta.

IVÁN:

A démonok látszanak rajta!
Tehát ördögűzés.

A) megkötözzük, b) hideg vízbe nyomjuk, egy ideig úgy hagyjuk, c) amikor elkezdenek üvöltöni belőle a démonok, betömjük a száját. Mondjuk egy törülközővel. Egy hétig így hagyjuk.

KLÁRA:

Isten hozott vissza miközénk!

IV. JELENET. KORNÉL BE.**1944. október****/Róbert, Iván, Klára, Kornél/**

*/És Kornél valóban megérkezik.
Szótlanul megöleli Róbertet
és Ivánt, majd Klárát./*

KORNÉL:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

KLÁRA:

Mindörökké Ámen!

RÓBERT:

Ámen!

KORNÉL:

Valami baj van? Jól vagy?

RÓBERT:

Ezt nem hittem volna.

KORNÉL:

Mit nem hittél volna?

RÓBERT:

Hogy visszajössz.

KORNÉL:

Te azt hitted, Pesten maradok?

RÓBERT:

Igen.

KORNÉL:

Te kevesebbnek gondolod az én szolgálatomat, mint az valójában.

IVÁN:

Én biztos voltam benne,
hogy visszajössz.

RÓBERT:

Iván!

IVÁN:

Igen, Róbert?

KLÁRA:

Én voltam benne egyedül biztos!

RÓBERT:

Így igaz. Akkor visszaadom
a ház vezetését.

KORNÉL:

Mi történt?

RÓBERT:

Még semmi. Majd fog. Már hallatszik.

KORNÉL:

Tudom. Az utolsó vonattal jöttem.
Alig utaztunk rajta: szembe tele az út.
A németek tömegesen menekülnek.

RÓBERT:

Innen már nemcsak a németek me-
nekülnek. És Pesten? Mi a helyzet?

KORNÉL:

Mint amikor a legszebb ruháját ráadják
a haldoklóra, felékszerezik és kiültetik
a ház elé, hogy hadd lássa mindenki,
tele van étellel. A kávéházak tömve, a
színházak játszanak, a bajnokság tart,
minden olyan, csak mégsem. Minden
sarkon az hallatszik, hogy csak egy
nap a világ... A kormányzó lemondott.

IVÁN:

Hallottuk.

KORNÉL:

Annak a világnak, amelyet ismertünk,
amelyet megszoktunk, annak a világ-
nak lassan ránk szakad a vége.

RÓBERT:

Irigylem a nyugalmad!

KORNÉL:

Mi rosszabb történhet velünk, mint a
názáretivel a Golgotán?

RÓBERT:

De Krizosztóm, Ő a Megváltónk, mi
pusztán papok vagyunk.

KORNÉL:

A vértanúk nagy része
még pap sem volt.

IVÁN:

Néhány nap, vagy pár óra múlva,
visszajönnek a...

KORNÉL:

Visszajönnek? Ránk törnek!

IVÁN:

Visszajönnek...

KORNÉL:

Kik jönnek vissza?

IVÁN:

A mieink... mert akárhogy is van... ti
is papok vagytok, én is... azért...

KORNÉL:

A mieink!?

IVÁN:

Igen.

RÓBERT:

Ő majd megvéd minket...

IVÁN:

Igen.

KORNÉL:

Ő véd meg, majd minket?

IVÁN:

Igen.

KORNÉL:

Köszönjük Iván. Mindnyájunknak Is-
tenben a bizodalunk.

IVÁN:

Istennek legyen hála!

*/Iván némán megöleli Róbertet,
Kornélt, ölelné Klárát, de az elhárítja,
Iván ki/*

V. JELENET 1944. október
/Róbert, Klára, Kornél/

KLÁRA:

Az ellentámadás? A csodafegyver?

KORNÉL:

Ellentámadásról nem tudok.
Csodafegyver nincs.

KLÁRA:

De, ez biztos? Annyit beszélnek róla!

KORNÉL:

A csoda Istennél van. Pest határában
már ássák az árkokat.

RÓBERT:

Akkor mi itt, a Délvidéken
mit akarhatunk?

KORNÉL:

Amit az Úr ránk mér... azt akarhat-
juk...

RÓBERT:

Mégis... mi lesz, ha visszajönnek?

KORNÉL:

Mise lesz, drága testvérem.

RÓBERT:

Mise? Mise a sötétben?
Tegnap óta már áram sincs!

KORNÉL:

Áram csak egy pár évtizede van. Az
egyház, pedig több mint ezerkilenc-
száz éve misézik. Fényben vagy söté-
tben, de mise lesz, és mi magunk-
hoz vesszük a megváltót... írjuk is
meg a jövő heti miserendet. Hadd lás-
sák a hívek, hogy mi a helyünkön va-
gyunk, minden a legnagyobb rendben.

KLÁRA:

A hívek nem örültek.

RÓBERT:

Igaza van! A hívek nem örültek!

KORNÉL:

Csak a világ körülöttünk.
Épp ezért kell egy biztos támpont.

*/A szórt fényt a színpadon felváltja az
összfény, megszólal a színpadon lévő
régí rádió, Budapest rádió, háborús
hírek, derűlátó kivitelben./*

KLÁRA:

Megjött az áram!

RÓBERT:

A fény! Istenem, hála neked!

KLÁRA:

Szól a rádió!

RÓBERT:

A hírek!

KLÁRA:

Halljátok? Halljátok! Most mondta!
Megindult az ellentámadás!

RÓBERT:

A várva várt ellentámadás!

KORNÉL:

/Kikapcsolja a rádiót/
Elég volt a hazugságokból!

RÓBERT:

Milyen hazugságok, a rádió mondja!

KORNÉL:

Hazudik.

RÓBERT:

De, hát ez a pesti rádió volt!

KLÁRA:

Bemondta, hogy megállt a front!

RÓBERT:

De, hát ez nyilvánvaló, itt van, helyre-
állították az áramszolgáltatást is!

KORNÉL:

Legalább elektromos fényben lesz a mise!

RÓBERT:

Igen, de ez sokkal többet jelent!

KORNÉL:

Mit?

KLÁRA:

Hogy nem érted?

RÓBERT:

Azt, hogy a magyar közigazgatás
nem menekül! Helyreállították az
áramszolgáltatást!

KLÁRA:

Azt jelenti, hogy megállt a front!

RÓBERT:

Az, hogy nem kell menekülnünk, azt
jelenti, hogy a csapatok nem vissza,
hanem a frontra vonulnak!

KLÁRA:

Azt jelenti, hogy nem leszünk
mortalócok prédái!

RÓBERT:

Bekapcsolom a rádiót!

KORNÉL:

Minek?

RÓBERT:

Hát, hogy halljuk a jó híreket!

KORNÉL:

A jó híreket!

RÓBERT:

Azokat!

KLÁRA:

Igen!

VI. JELENET. 2004. SZABADKA

*/Ebben a pillanatban elmegy a vil-
lany, ott állnak a sötétben./*

RÓBERT:

Ez mi? Ki kapcsolta le a fényt? Ne
hülyéskedjetekek már! Itt próba folyik!

Mi a franc! Itt a szövegben nincs sötét! Be kell kapcsolnom a rádiót! Már a rádióknak kellene szólnia!

KORNÉL:
Áramszünet.

KLÁRA:
Már megint?

RÓBERT:
Klárka, Szerbia az áramszünetek hazája.

KORNÉL:
Szabadka az nem Szerbia.

RÓBERT:
A szemben lévő lakásban ég a fény?

KORNÉL:
Nem, ott is sötét van.

RÓBERT:
Akkor minden világos!

KORNÉL:
Mi a világos?

RÓBERT:
Az, hogy Szerbiában vagyunk!

KORNÉL:
Én Délvidéken vagyok!

RÓBERT:
Ez nem áramszünet! A többi lakásban van fény, csak a szemben lévőben nincs!

KORNÉL:
Ott ég.

KLÁRA:
Ott is.

RÓBERT:
Csak ebben a lakásban nincs fény. A menekültek!

KLÁRA:
A szerbek!

KORNÉL:
Úgy jönnek, mennek a városunkban, mintha ők építették volna.

RÓBERT:
Lehet, hogy elvágták a vezetéket!

KLÁRA:
Vagy kicsavarták a biztosítékot!

RÓBERT:
Akkor a menekültek a lakásban vannak, Klárka!

KLÁRA:
Úr Isten!

RÓBERT:
Meneküljünk!

KLÁRA:
Merre?

RÓBERT:
Az ablakon!

KLÁRA:
De ez a második emelet!

RÓBERT:
Istenem! Én meg csuhában! Még majd azt hiszik, hogy én katolikus pap vagyok!

KLÁRA:
Én meg apáca!

KORNÉL:
Attól te ne félj, cicamica!

RÓBERT:
Az nem lenne jó! Vetközzünk!

KLÁRA:
Hallod, valaki a bejáratnál matat!

RÓBERT:
Jézus Mária! Hol egy konyhakés!

KORNÉL:
Csend legyen!

RÓBERT:
Letöröm a szék lábát!
Nem, az asztal lába nagyobb!

KORNÉL:
Kuss legyen!

RÓBERT:
Félek! Nem tudok kussolni!

KORNÉL:
Senki nincs a bejáratnál!

RÓBERT:
De volt!

KORNÉL:
Igen. Amikor én bejöttem mint Krizosztóm atya.

RÓBERT:
Azt tudom, de nem akkor, az után!

KLÁRA:
Most, az imént!

KORNÉL:
Menjünk ki.

RÓBERT:
Ne menjünk!

KORNÉL:
Mért ne mennénk?

RÓBERT:
Azért mert jobb esetben ez csak egy figyelmeztetés!

KORNÉL:
Figyelmeztetés! Látod, én épp ezért most kimegyek, elkapom a torkát a figyelmeztetőnek és megfigyelmezem!

RÓBERT:
Kinek a torkát? Nem egy emberről van szó!

KORNÉL:
Ezt mondom én is, egy állatról van szó!

RÓBERT:

Nem! Egy rendszerről van szó, amely nem akarja, hogy a hazugságaira fény derüljön! Egy államról van szó! És ez az állam nem akarja, hogy az alapjait képező büntény, unos-untalan visszaköszönjön!

KORNÉL:

44-ben több mint 40 000 magyart ölték meg. Azt mondják, szabadság van. Megtették. Jogunk van megmutatni, amit tették! Nézzék!

/A következő pillanatban újra kigyúl a fény, ott állnak megdöbbenően./

RÓBERT:

Attól tartok látják, és hallják is!

KLÁRA:

Ez tényleg figyelmeztetés volt.

KORNÉL:

Honnan tudhatják, hogy itt vagyunk? Már megint neked járt a pofád?

RÓBERT:

Véletlen volt!

KORNÉL:

Véletlen? Itt semmi sem véletlen.

RÓBERT:

De akkor is véletlen volt. Nekem igenis véletlen volt!

KORNÉL:

Elég volt! Folytassuk a próbát!

RÓBERT:

/Beszéd közben kamerák, lehallgató készülékek után kutat/

Én nem tudom folytatni! Nem tudok úgy dolgozni, hogy állandóan arra kell gondolnom, lehet, hogy figyelnek. Engem! Lehet, hogy követnek. Engem! Lehet, hogy aktákat vezetnek. Rólam! Így nem vagyok szabad!

Meg fogok fulladni!
Szabad akarok lenni!

KLÁRA:

Robikám...

RÓBERT:

Csend legyen! Ne fojtsd belém a szót!

VII. JELENET. 2004.**/Róbert, Klára, Kornél, Iván/***(Iván be)***IVÁN:**

Kiment a biztosíték. Kicséréltem.

RÓBERT:

Hazudsz, Iván! Nem a biztosíték volt! Ülj le!

KLÁRA:

Robikám, ne csináld!

IVÁN:

Megijedté!

RÓBERT:

Nem akarom ezt tovább csinálni!

KLÁRA:

Hát mit akarsz, Robikám?

RÓBERT:

Én semmit nem akarok, csak játszani. Mindegy, hogy mit. Nem, nem mindegy. Fontos, hogy magyarul játsszak, az nagyon fontos. Ha azt akarják. Én nem akarok semmit mondani! Érted, Kornél? Nem akarok semmit mondani! Ne a mondanivalót tapsolják, hanem engem! Ne az üzenettel foglalkozzának, hanem velem! Üresfejű bohózatokban akarok játszani! Szappanoperákban akarok szerepelni! Nekem nincs időm üzeneteket közvetíteni, és a múltunkkal foglalkozni! És neked sem! Csak áltatod magad, és bennünket! Én nem tartozom sehová! Érted? Én sehová sem tartozom. Csak önmagamhoz!

KORNÉL:

Befejezted? Tudjátok, mit olvastam?

RÓBERT:

Rólam?

KORNÉL:

Nem. El tudjátok képzelni, hogy lesz olyan nemzettársunk, aki felveszi a ceruzát és egy ilyen kegyelettelen pillanatban az igen helyett a nemet jelöli be? Ilyen ember nincs.

IVÁN:

Na, én megyek cigizni. Majd szóljatok, mikor be kell jönnöm mint magyar tiszt.

*(Iván ki)***VIII. JELENET. 2004.****/Róbert, Klára, Kornél/****RÓBERT:**

Én ezt nem tudom folytatni.

KLÁRA:

Kérek, hallgass.

RÓBERT:

Nem tudok hallgatni! Ömlik belőlem a keserűség...

KLÁRA:

Szépen kérek, hallgass.

RÓBERT:

Élnémultam.

KLÁRA:

Nézd, Kornél...

RÓBERT:

Nem tudom, meddig tudok csendben maradni.

KLÁRA:

Nézd, Kornél...

RÓBERT:

Nem tudok hallgatni. Ha hallgatok, szorongok.

KLÁRA:

Azt mondtam, hogy hallgass.

/Csend/

KLÁRA:

Nézd, Kornél, én csak egy nő vagyok. Nem vagyok hős, csak egy nő.

RÓBERT:

Igen! De, micsoda nő!

KLÁRA:

Félek, ha van mitől!

RÓBERT:

És most van!

KLÁRA:

Tudom, hogy ez az áramszünet üzenet volt.

RÓBERT:

Az bizony!

KLÁRA:

Azt üzenték, hagyjuk abba! Én nem tudok úgy dolgozni, hogy félek!

RÓBERT:

Én sem!

KLÁRA:

Lehet, hogy holnap ránk török az ajtót! Aztán megvernek bennünket és koholt vádak alapján börtönbe zárnak! Bármit megtehetnek, a bíróság itt nem szolgáltat semmilyen igazságot.

RÓBERT:

Igaz! Igaz!

KLÁRA:

Nézd meg, Temerinben pár magyar elvert egy szerbet, többet kaptak, mint Hágában a szerb háborús bűnösök! A törvény, felénk, csak papírra vetett ökljog.

RÓBERT:

Az! Az!

KLÁRA:

Bármivel megvádolhatnak. Mindenki ellenünk fog vallani, nehogy belekeveredjen! És ha már ellenünk vallottak,

hinni is fogják, hogy van valami a vádokban, mert ha nem hinnék, be kéne látniuk, hogy gyávák és megalkuvók!

RÓBERT:

Azok!

KLÁRA:

Hinni fogják, hogy igazak a vádak, különben be kéne látniuk, hogy senki, és a senki az lármás, hogy a lármával feledtesse azt a semmit, ami a léte lényege.

RÓBERT:

Úgy van!

KLÁRA:

Vesztesek leszünk, ismerősök, barátok nélkül! Csak az emberek hátát fogjuk látni, és szomorú csend vesz majd körbe bennünket. Kornél! Én már nem tudok a szerepre figyelni!

RÓBERT:

De, Klára, Klárrika, én is pontosan így érzek, de azért olyan jó együtt dolgozni.

KLÁRA:

Kornél, ez egy nyolcszereplős darab, amit négyen próbálunk eljátszani. Hol vannak a többiek?

KORNÉL:

Nekünk négyünknek is menni fog.

RÓBERT:

Én magam kiteszem a hiányzó négyet!

KLÁRA:

Hol van az egykori feledhetetlen szerelmed?

KORNÉL:

Melyik?

Klára:

Renáta.

KORNÉL:

Renáta...

KLÁRA:

Vagy esetleg a Panni...

KORNÉL:

Te féltékeny vagy? Ne gyere a volt szerelmeimmel. Nem érnek rá!

KLÁRA:

Én félek.

RÓBERT:

Én is!

KLÁRA:

Mégis ráérek.

RÓBERT:

Én is!

KLÁRA:

És tudod, miért?

RÓBERT:

Nem!

KLÁRA:

Mert nagy nehezen elolvastam, amit te is olvastál.

RÓBERT:

Álljunk meg! Ti mit olvastatok? Én nem olvastam semmit!

KLÁRA:

Nem?

KORNÉL:

Te csak a szerepeid olvasod.

RÓBERT:

Miért, nem az a dolgom?

KORNÉL:

Hallgass.

RÓBERT:

Mért hallgatnék?

KORNÉL:

Mert Klára mondani akar valamit. Őt hallgatjuk.

RÓBERT:

Nem tudok állandóan csak hallgatni!

KLÁRA:

Kérlek, hallgass.

RÓBERT:

Elnémultam.

KLÁRA:

Tudod, Kornél, egészen más volt, amíg csak a szóbeszédet ismertem, hogy ennyi magyart, meg annyi magyart megöltek. De amikor elolvastam azt a könyvet... hogy hetvenezer magyar hiányzott a háború utáni első népszámláláskor...

RÓBERT:

Honnan?

KLÁRA:

Délvidékről...

RÓBERT:

Igen?!

KLÁRA:

Sokan Magyarországra költöztek, de harminc-negyvenezerről még mindig nem tudunk semmit.

KORNÉL:

Tömegsírokban vannak. Valamennyien ott vannak. Csak Szabadkán és Újvidéken tizenhét ezer! De mondom tovább: Zomborban ötezerhatszáz, jelentős részük a városi autóbusszpályaudvar betonja alatt nyugszik. Egy sokác henteslegény még évek múltán is azzal dicsekedett, hogy bárdjával legalább háromezer magyar kivégzésében segédkezett. Szenttamáson kétezer, Péterrévén hatszáz, Óbecsén ötszáz, Moholon hatszáz, Kúlán ötszáz, Topolyán háromszázhatvan, és ez messze nem az összes áldozat! Zsablya, Csúrog, Mozsor, Nádálja teljes magyar lakosságát kiirtották - csecsemőket, gyerekeket is! Több mint hatezer embert! Akinek sikerült megmenekülnie, annak a mai napig - vagyis több mint hatvan éve

törvény tiltja, hogy akár csak hazalátogasson! És van itt még háromszáz-harmincezer német!

KLÁRA:

Kinek a lelkiismeretét terheli haláluk?

RÓBERT:

Én nem tudom, Klárka.

KORNÉL:

Én tudom, Klára.

KLÁRA:

De ezzel a darabbal, amit próbálunk, ahogy mondtad, Kornél, nekik kell emléket állítanunk.

KORNÉL:

Igen, így talán meghallanak minket Magyarországon is, a jövő hónap elején...

RÓBERT:

...pontosabban december ötödikén!

KORNÉL:

... őszinte színvallásra kötelez minden ott élő magyart a közös múlt és a közös sors.

KLÁRA:

És ha Róbertnek van igaza, és megtagadnak bennünket?

KORNÉL:

Akkor soha többé nem teszem a lábam a harmadik Magyar Köztársaság területére. Mi több, akkor mindent el kell követnünk, hogy a harmadik köztársaság elhagyja a nevéből a közös nemzetünkre utaló jelzőt!

IX. JELENET. 1944. október*/Tiszt, Kornél /**/Sötét. Fény 44./***TISZT:**

Atyám... a parancs szerint a várost kiürítjük.

KRIZOSZTÓM:

Vártuk.

TISZT:

Parancs szerint az új védelmi vonal Baja-Szolnok-Miskolc... ha ott sem tudunk megállni, mert a sokszoros túlerő áttöri a frontot, akkor a fővárost próbáljuk megmenteni.

KRIZOSZTÓM:

Szép.

TISZT:

Csapataink mindent megtettek, de a túlerő akkora, hogy nem tudjuk megvédeni Délvidéket. Nekem ez különösen fáj... én itt születtem, délvidéki vagyok... innen kerültem el a Ludovikára. Őszinte leszek, Atyám. Nem állnak jól a dolgaink. Főleg a páncélosok és a páncélhárítás hiányzik. Na, meg a teherautók. Ma már nem lehet lovas kocsikkal háborúzni. Az oroszok amerikai ellátmányból élnek. A levegőt az angol-szászok uralják. Össze fogott ellenünk kelet és nyugat.

KORNÉL:

Mint azelőtt.

TISZT:

Azelőtt?

KORNÉL:

A török és a francia.

TISZT:

I. Ferenc és Szulejman.

KORNÉL:

Igen.

TISZT:

Szóval, nem rózsás a helyzetünk. Atyám... én szeretném, ha velünk jönne. Önre nagy szükség van ezentúl is.

KORNÉL:

És ők?

TISZT:

Arra nincs utasításom. De gondolom,
nem lenne akadálya.

KORNÉL:

Értettem. Mikor indulnak?

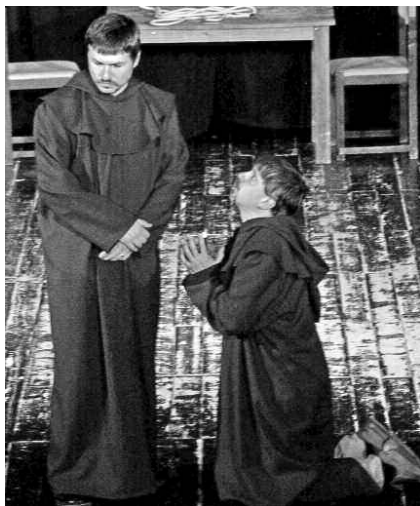
TISZT:

Hajnalban. Ha nem zavarom, magam
jönnek Önért... Önökért.

KORNÉL:

Ne fáradjon. Isten áldja.
/Megáldja a tisztet./

Benedicat te omnipotens Deus et
custodiat te de omnibus periculis. In
nomine Patris et Fili
et Spiritus Sancti. Amen
(A tiszt kimegy)

X. JELENET. 1944**/Róbert, Klára, Kornél/****Csernik Árpád és Kákonyi Tibor****RÓBERT:**

Ezt nem hiszem.

KORNÉL:

Mit?

RÓBERT:

Hogy elmegyünk.

KORNÉL:

Ki tartja az esti misét?

RÓBERT:

Te.

KORNÉL:

Ha legalább öten vannak, maradok.
Ha már a híveink is menekülnek,
megyek.

KLÁRA:

Istenítélet?

KORNÉL:

Akár azt is mondhatjuk.

RÓBERT:

Én meg azt hittem,
hogy elmenekülünk.

KLÁRA:

És ha nem jönnek elegenden a misére?

KORNÉL:

Akkor elmegyek.

RÓBERT:

Elmegyünk!

KLÁRA:

Elmegyünk?

RÓBERT:

Emlékszel Klára, amikor
először találkoztunk velük?

KLÁRA:

Igen,

RÓBERT:

... a Magyar Királyi Honvédséggel.

KLÁRA:

Emlékszem. Istenem, akkor voltam
a legboldogabb életemben.

RÓBERT:

A városban csattogtak a piros-fehé-
zöld lobogóink... tavasz volt és verő-
fény. Pár nappal virágvasárnap után.

KLÁRA:

Most meg ősz van. Jönnek. Még nem
is kezdődik a mise, de egyre többen
jönnek.

RÓBERT:

Elfoglalják megszokott helyeiket.

KLÁRA:

Nézzétek, mintha megszólaltak volna
már a harangok! Az emberek ott ül-
nek a helyükön, és hangosan
imádkoznak.

KORNÉL:

Testvéreim! A vész óráiban állok itt
előttetek. Az álom, hogy a haza
egyesüljön veletek, véget ért. Az utol-
só magyar katona ma éjjel elhagyja a
várost. Nincs kétségünk, mi követke-
zik ezután. Nincs és nem lehet kétsé-
günk afelől, hogy a világnak ez a da-
rabja, a Teremtésnek ez a kicsi gyer-
meke megint megszűnik Magyaror-
szág lenni. Lehet reménykedni a na-
gyok bölcsességében, igazságérze-
tében, de felesleges. A nagyok nem
bölcsesség és igazság által lettek na-
gyok. A II. Lajost, Rákóczi és Kos-
suthot cserbenhagyók unokáitól nem
várhatunk irgalmat. Irgalmat csak egy
valakitől várhatunk. Istentől. Ti most
azért vagytok itt... ki tudja miféle ér-
zettől hajtva annyian, mint talán még
sohasem, mert közösen kinyilvánít-
juk... összetartozunk. Nektek ez a
föld szülőföldetek, nekem ez a föld ti-
teket jelent. A Mindenható hatalmas
szövetsége sok kis szövetségben él
itt közöttünk. Most, ebben a pillanat-
ban megkötjük egymással a miénket.
Bármilyen történések is történjenek
itt velünk, az nem lehet az Úr szán-
déká ellen való, és bármilyen baj
következik, abban itt lesznek
veletek. Legyen békesség közöttünk.
Köszöntésétek egymást a béke jelé-
vel. Áldjon meg benneteket a mi Min-
denható Atyánk, az Atya, a Fiú és a
Szentlélek nevében. Ámen! A mise
véget ért, menjetek békével.

*(Visszafordul, mintha vége lenne a
szertartásnak.)*

RÓBERT:

Mit kínáltunk nekik,
jobb nem is gondolni rá.

KLÁRA:

Jobb.

KORNÉL:

Ezt hogy érted?

RÓBERT:

Én itt éltem közöttük. Tudom, mifélek fognak idejönni és miféle akaratokkal. Tudom, milyen bűnözők fognak idetódulni, és sajnos tudom, mit fognak tenni.

KLÁRA:

Talán mégis jobb lett volna menekülésre biztatni őket.

KORNÉL:

Megörültél?

RÓBERT:

Ismerem azokat, akik majd visszajönnek. Lehet, hogy a kánpadra tereltük ezeket az embereket. A mi híveinket!

/Sötét, majd fény. Jelen idő./

XI. JELENET. 2004.**(Kornél, Klára, Róbert)****KLÁRA:**

Pesten mi a helyzet?

KORNÉL:

Az egész város, az egész ország fel van bolydulva. Mindenki, aki számít, ott van a nagygyűléseken. Folyik a kampány.

KLÁRA:

Megnyerjük?

KORNÉL:

Megnyerjük.

KLÁRA:

Te is felszólaltál?

KORNÉL:

Ahol csak tudtam.

Vágó Krisztina és Csernik Árpád**RÓBERT:**

Tudtam, ahol csak lehet, exponálsz magad.

KORNÉL:

Te Róbert, mondd csak, miről is beszéltél te a legutóbbi szülői értekezleten?

RÓBERT:

Arról, amit jónak tartok!

KLÁRA:

Szülői értekezlet? Mit keresel te ott, Robikám?

RÓBERT:

A lányom iskolás!

KLÁRA:

Neked van lányod?!

RÓBERT:

Hát.. csak egy.

KLÁRA:

Te nő vagy?!

RÓBERT:

Hát... elváltam!

KORNÉL:

Hogy a magyar gyerekek maradjanak a szünetben is az osztályokban? Bezárva a tantermekben!?

RÓBERT:

Igen, hogy ne verjék őket meg a szerbek!

KORNÉL:

Mi az, hogy az én fiamat megverik a szerbek!

RÓBERT:

Mi az, hogy te megfenyegeted az ártatlan szülőket!

KORNÉL:

Mi az, hogy ártatlan szülők? A gyerekek három másik martalóccal félholt-ra rugdosta a fiam! Mi az, hogy a te lányod az iskola udvarán fényes nappal végigtapizzák, a gyerek sír, és te azt ajánlod, a szünetek alatt az iskolában tegyék lakat alá az áldozatokat, a mi gyerekeinket!

RÓBERT:

Mi az, hogy kiirtod a verekedő gyerek egész családját!

KORNÉL:

Az, hogy sem én, sem szeretteim nem leszünk senkinek a kapcarongya! Nem fognak bennünket úton-útfélen csak azért gyalázní, verni és alázní, mert magyarok vagyunk.

RÓBERT:

Magyarok vagyunk.

KORNÉL:

Magyarok.

RÓBERT:

És keresztények.

KORNÉL:

Azok.

RÓBERT:

Ha megütik az egyik orcád, tartsd oda a másikat.

KORNÉL:

Az Istenit!

KLÁRA:

Az Isten szerelmére! Elég legyen.

Ma az van, ami van, de holnap már más nap lesz, lesz támaszunk, védelmezőnk.

RÓBERT:
Ugyan ki?

KLÁRA:
Magyarország. Ma december ötödike van, holnap december hatodika.

KORNÉL:
Igen, holnaptól nemcsak szülőföldünk lesz, hanem hazánk is.

KLÁRA:
Igen. Magyarország.

RÓBERT:
Te egy elvakult marha vagy!

KORNÉL:
Mi vagyok én?

RÓBERT:
Egy elvakult marha!

KORNÉL:
Vigyázz, Róbert...

RÓBERT:
Te a valóságtól elszakadt, álmodozó ökör vagy! Megvalósíthatatlan örületeidbe magaddal ragadsz mindenkit, aki körülötted van! Bennünket is. Holnap is ugyanolyan nap lesz, mint ma vagy tegnap. Esetleg még rosszabb! Arra nem gondoltatok?

KLÁRA:
Mire?

RÓBERT:
Lassan mondom, hogy megértésétek. A népszavazás kétesélyes.

KORNÉL:
Az nem lehet!

RÓBERT:
Nem lehet?

KORNÉL:
Nézd, Róbert, a szerbek fegyverrel is elmentek a sajtáikért. A mieink sem olyan semmirekellők, hogy egy ceruzával ne mennének pár száz mé-

tert, érettünk! Nem kell vért ontaniuk, csak egy x-et kell a helyes kockába rajzolniuk. És meg fogják tenni!

RÓBERT:
Semmi sem fog történni!

KLÁRA:
Ha nem teszel semmit, valóban nem történik semmi.

RÓBERT:
De hát mit kéne tennem?

KLÁRA:
Nem érzed?

KORNÉL:
A harmadik Magyar Köztársaság csak akkor nevezheti magát Magyarországnak, ha egy magyar embertől sem tagadja meg magát mint hazát. Mert nélkülnk még létrehozhatnak valamit, amit Magyarországnak neveznek, de ellenünk nincs joguk!

RÓBERT:
Elegem van belőletek! Azért gúnyolok, mert nem vagyok hajlandó hiú reményekkel áltatni magam és másokat, mert két lábbal állok a földön!

KORNÉL:
Két lábon? Vagy inkább négykézláb?

RÓBERT:
Elegem van belőletek!

KLÁRA:
Belőlem is?

XII. JELENET. 2004
/Klára, Kornél/

KORNÉL:
Ketten maradtunk.

KLÁRA:
Hárman

KORNÉL:
Ki a harmadik?

KLÁRA:
Ő.

KORNÉL:
De, hát hol van?

KLÁRA:
Itt.

KORNÉL:
Hol?

KLÁRA:
Közöttünk.

/Csend./

XIII. JELENET. 1944
/Róbert, Krizosztóm, Klára/

(Dobpergés hallatszik, egyszerre nagyon erős lesz. Szerb népzene is felcsendül, majd részeg kiáltások: Itt most béke lesz! Megjöttünk! Béke lesz! Odabent Kornél, Róbert és Klára hallgatják a kinti zajokat, és néha ki-kinéznek.)

RÓBERT:
Most húzzák fel a szerb zászlót!

KORNÉL:
A vörös zászló lesz az!

RÓBERT:
Az. A Vörös.

KLÁRA:
Istenem... Uram, kegyelmezz!

KORNÉL:
Amíg csak a zászlót húzzák, addig nagy baj nem történhet.

RÓBERT:
Látszik, hogy nem itt születettél. Ha itt születettél volna, nem ezt mondanád

KORNÉL:

Nem itt születtem, ez igaz. De ezt választottam. Saját akaratomból vagyok itt.

RÓBERT:

El sem tudod képzelni, hogy itt most mi következik.

KORNÉL:

Egy valamit viszont tudok: azt, hogy ők is ugyanabban a Megváltóban hisznek.

KLÁRA:

A kommunisták?

KORNÉL:

Tegnap még megkeresztelt keresztények voltak.

KLÁRA:

A tegnap az ma már múlt idő!

KORNÉL:

Nem lehet ilyen gyorsan kimosni az emberek lelkéből több mint ezer évet, nem tudják ilyen gyorsan eltüntetni a szeretet hitét!

RÓBERT:

Krizosztóm! Ők a harc istenében hisznek. Bár ne lenne igazam!

KLÁRA:

Majd én kijárok, ha kell.

RÓBERT:

Most gyújtották meg...

Kákonyi T., Csernik Á., Vágó K.

KLÁRA:

Ott ég...

RÓBERT:

...a piros-fehér-zöld lobogónk.

KLÁRA:

Egyelőre van még elég élelmünk.

KORNÉL:

Ha mi kerüljük is ezt a világot, a világ nem fog elkerülni bennünket. És ebben a világban is ugyanúgy kell szolgálnunk, mint eddig. A híveink, akik mostantól már csak ránk támaszkodhatnak, magyarok, és számukra mostantól mi vagyunk az egyedüli biztos pont. Nem lehetünk hitben kevesek.

RÓBERT:

Hihetetlen, hogy neked minden milyen egyszerű.

KLÁRA:

Meggyújtom a szentelt gyertyát. Talán nem veszi zokon a Jóisten, és nem büntet meg érte.

RÓBERT:

Elfelejtette az már a magyarokat, úgy látom.

KLÁRA:

Talán örökre itt maradnak ezek?

RÓBERT (gúnyosan):

Á, dehogy! Egyszer csak arra ébredünk, hogy szól a Magyar Himnusz!

KORNÉL:

Ez most nem a gúny ideje!

KLÁRA (kinéz):

De hogy néznek ki ezek a katonák, se egyenruha... se fegyelem, mint a csűrhe! Hogy tudták ezek legyőzni a mi hadseregünket? Ott vezetik el ketten a jegyzőt!

Mi Atyánk,

Ki a mennyekben vagy,
Szenteltessék meg a Te neved.

Jöjjön el a Te országod.

Legyen meg a Te akaratod,
Miképpen a mennyben, úgy a földön is...

RÓBERT:

Jönnek.

Bocsásd meg a mi vétkeinket,
Amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

És ne vigy minket a kísértésbe,
De szabadíts meg a gonosztól.

KORNÉL:

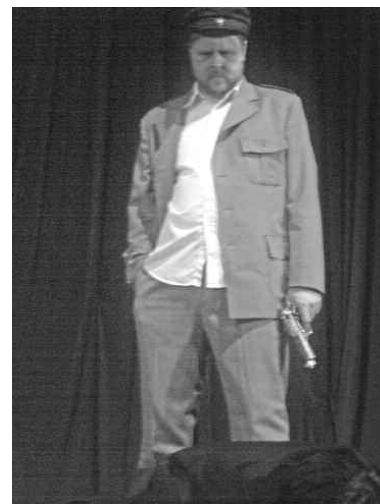
Mert Tiéd az ország,
a hatalom és a dicsőség.
Mindörökké. Ámen.

KLÁRA:

Én nem akarom többé nézni ezt a világot! Uram! Vakíts meg engem, és kíméld meg a lelkem a borzalom látványától. Ne kelljen látnom a poklot mint létező világot. Emelj fel magadhoz bennünket, mentsd meg lelkeinket!

XIV. JELENET. 1944

*/Krizosztóm, Róbert, Klára, Iván/
/Iván partizántiszti egyenruhában be,
leül, a többiek felállnak./*

Molnár Zoltán

IVÁN:

Dicsértessék!

KORNÉL:

Veled mi történt,

IVÁN:

...és veletek?

KORNÉL:

Velünk semmi. Mi ugyanazok vagyunk ma is, mint tegnap.

IVÁN:

Én is, ugyanaz vagyok.

KORNÉL:

Nem úgy néz ki.

IVÁN:

A látszat csal.

RÓBERT:

De, ekkorát?

IVÁN:

Én ugyanaz vagyok ma is, mint tegnap. Esetleg még több is. És az, ami-
ben több vagyok, azaz örömhír, amit
felszabadítóként hoztam, és ve-
letek most megoszthatok.

KORNÉL:

Mi az örömhírt már régen megkaptuk,
mi több már jó ideje hirdetjük.

IVÁN:

Ne keverd az önámítást az örömmel.
Ne hidd, hogy a halovány reményben
megtalálad azt az átütő erőt, amely
minden valós örömet jellemez. Az
igazi öröm az itt van a most-ban. A
valós örömhír abban van, és én ezt
hoztam el most hozzátok, hogy a
mennyszágot itt a földön valósítjuk
meg. A megfogható valóságban. Hi-
szén a mai naptól már csak idő kér-
dése, hogy mindenki annyit vegyen a
közösből, amennyire szüksége van,
és pusztán annyival járuljon hozzá a
közöshöz, amennyit a lehetőségi en-
gednek.

RÓBERT:

Iván, te el is hiszed ezt a kommunista
maszlagot?

IVÁN:

Hinni fogod te is, testvérem. Hinni
fogsz ennek a pillanatnak a csodájá-
ban, testvérem, az elkövetkező, él-
mények sorát hozó fenséges, ragyo-

gó időkbén. Hinni fogod te is, testvé-
rem, ahogy látni fogod nap mint nap,
hogyan hozzuk le az eget a földre.
Látni fogod, hogyan válik a sár köny-
nyűvé, ez a nyomorult világ hogyan
válik káprázatos örömmé.

RÓBERT:

„Köztetek is lesznek tévtanítók, akik
kárhozatos eretnokségeket terjesz-
tenek, megváltó urukat megtagadják,
és gyors pusztulást zúdítanak ma-
gukra...”

IVÁN:

Ne gyere nekem a Bibliával, ismerem
minden sorát, ahogy ismerem ennek
a világnak minden sarát is, és ismerem
azt az utat is, amellyel elérjük az
 eget! Hagyjatok magunkra bennün-
ket! Na, gyorsan, indulás, ne lábat-
lankodjatok itt! Kifelé! Szedjétek a lá-
batokat! Zavarnak bennünket, ugye
Krizosztóm, állandóan itt csetlenek-
botlanak.

/Róbert, Klára ki./

XV. JELENET. 1944

/Krizosztóm, Iván/

Csernik Árpád és Molnár Zoltán

KORNÉL:

Eddig mindannyian úgy tartottuk,
hogy ismerünk. Most, pedig attól tar-
tok, lassan felismerlek téged.

IVÁN:

No ugye, én egy új szerzetesrendnek
vagyok a tagja, egy új rendnek,
amely nem visel szoknyát, az örömtől
meg nem tartóztatja magát, teljes
életet él, és megszabadítja az embe-
riséget a látszattól.

KORNÉL:

Isten nem látszat.

IVÁN:

Ha nem lenne látszat, akkor látsza-
na. És most mondd meg őszintén,
látszik? Mondd meg, hányan keres-
ték évszázadokon keresztül, újra
meg újra... Krizosztóm! Kedves bará-
tom! Én csak a legjobb tudásom sze-
rint próbálok segíteni neked. Vedd le
magadról ezt a semmirevaló csuhát,
hoztam neked egy felszabadító
egyenruhát. Ne tudd meg, mi min-
dent kellett megtennem, hogy fel-
ajánlhassam néked azt, amit most fo-
gok elmondani. Az igazi örömhírt,
azt, amit nem mondhatok el minden-
kinek. Csak neked. Mért nem mon-
dasz valamit? Krizosztóm, te, aki
ékesszóló vagy, nem maradhatsz
most néma! Most, amikor itt a szá-
modra az igazi esély! Most, amikor
kinyílik előtted az új élet! A jövő. Fi-
gyeld, kilépsz a rendből és belépsz a
pártba!

KORNÉL:

Hahaha! Ez lenne a nagyszerű aján-
lat?

IVÁN:

De Krizosztóm, így a félrevezetett
nyáját együtt terelhetjük a jó irányba!

KORNÉL:

És megnyitotta száját a káromlásra Is-
ten ellen, hogy káromolja az ő nevét
és sátorát, azokat, akik a mennyben
laknak. Megadatott neki, hogy hadat

indítson a szentek ellen, és legyőzze őket, megadatott neki a hatalom minden törzs és nép, minden nyelv és nemzet felett: hogy imádjá őt mindenki, aki a földön lakik, akinek neve nincs beírva a megöletett Bárány életkönyvébe a világ kezdete óta.

IVÁN:

Befejezted?

KORNÉL:

Ha valakinek van füle, hallja! Ha valakire fogság vár, fogságra jut, ha valakinek kard által kell meghalnia, kard által hal meg. Itt van a helye a szentek állhatosságának és hitének. (JK 13/6-10)

IVÁN:

Ne fárasz már a Bibliával meg Péter leveleivel. Térjünk a tárgyra. Itt az ideje, hogy az új idők mellett tégy bizonyosságot. Én azért voltam itt, mellettek, hogy összeállítsak egy listát. (*Kornél elé tesz egy papírt.*) Mindent azért nem tudtam megfigyelni, úgyhogy, foghíjasra sikeredett ez a névsor. Egészítsd ki. Ne hagyj, hogy kimaradjon akár egy szem is a láncból. Mindenki érdekel, aki bármi módon is kötődött a visszacsatoláshoz. Nekik meg kell halniuk, hogy a többi, az ártatlan nép, az akaratlan tömeg, a profanum vulgus, élhessen. Töltsd meg ezt az oldalt, és életeket fogsz menteni.

KORNÉL:

Távozz tőlem...

IVÁN:

Nem bolondultam meg! Még csak most jöttem! Itt vagyok végre, valós mivoltomban! És sokáig maradok. Most rajtad a sor, hogy tégy valamit, azért, hogy hasznosan múljon az idő. Ja, a lista! Majd elfeledtem... te most ugye tépelődsz, kivel is kezd el? Kedves barátom, jótevőm! Szent életű példaképem! Kezd el azzal a két kislánnyal, akik tavaly augusztus 20-án virággal és kenyérral várták az

ujjongó magyar tömeg előtt a mi városunkat meglátogató lovas tenge-részt! Mindenki emlékszik rájuk, hisz oly szívszorogatóan megható volt az a két ártatlan szűz, ahogy könnyekkel küszködtek az előtt a vén marha előtt.

KORNÉL:

Uram, kegyelmezz!

IVÁN:

Nem kegyelmezek.

KORNÉL:

Uram, irgalmazz neki!

IVÁN:

Elég legyen! Most elmegyek. Reggel itt leszek. Most őszintén, kibírod addig nélkülem? Aztán sétálunk egyet. A Deák utca 10-ig. Meglátogatjuk a lányokat. Azt akarom, hogy te hívd ki őket. Semmi más dolgod nem lesz, csak kihívod őket, és amikor kijönnek a verandára, ujjal mutass rájuk.

KORNÉL:

Kifelé!

IVÁN:

Udvariatlan vagy Krizosztóm, és félreérted a helyzetet. A most születő új országban, igenis, lesz a magyarságnak helye. De le kell mondani a Szent István-i államról. Ez a két gyermeklány ennek az államnak a fejével került nyilvánosan is kapcsolatba. A kezdetben kell kegyetlennek lenni! Akkor a tömeg felfogja, már az is kegy, hogy él. Kérni sem mer, és maga szolgáltatja ki a követelőzőket!

XVI. JELENET. 1944

(Kornél, Róbert)

RÓBERT:

Laudamus tibi domine,
Rex aeternae gloriae
Iesus flos matris virginis
Amor nostrae ducae dinis

Laus tibi sine terminis.
Atyám! Menjünk el innen. Meneküljünk! Én ismerem ezeket!

KORNÉL:

Most már én is.

RÓBERT:

Nem kérheti az Isten, hogy feláldozzuk magunkat. Máshol még szükség lehet ránk.

KORNÉL:

A legutóbbi mise Isten egyértelmű jele volt.

RÓBERT:

Ismerek búvóhelyeket a környéken.

KORNÉL:

Urunk elől vajon hova bújhatnánk?

RÓBERT:

Én itt születtem, ismerek rejtett ösvényeket és mellékutakat. Meneküljünk, amíg még lehet.

KORNÉL:

Isten elől? Melyik ösvényen?

RÓBERT:

Nem Isten elől. A megjelent gonosz elől.

KORNÉL:

Ha Isten velünk, ki ellenünk?

RÓBERT:

Krizosztóm, nyakunkon az ellen!

KORNÉL:

És a gondviselésben az ellenszer. Isten senkire sem ró nagyobb terhet, mint amit el tud viselni!

RÓBERT:

Atyám, végünk! Kiirtják a németeket, és szolganéppé tesznek bennünket. Mindenkit meg fognak ölni, aki ezt a mögöttünk álló ezer évet, Magyarországot a személyében is képviseli. Ha itt maradunk, végünk.

KORNÉL:

Ezt nem tudhatjuk. Nem vagyunk jószok. Istenben a bizodalunk.

RÓBERT:

Van előjárói utasítás, hogy maradnunk kell?

KORNÉL:

Neked van. Az enyém.

RÓBERT:

És azon kívül?

KORNÉL:

Nincs.

RÓBERT:

Tudom, hogy megvetsz. De azt mondom, amit érzek. Menekülni akarok.

KORNÉL:

Az lenne a dolgod, hogy itt maradj. De ha gyenge vagy a szolgálatra, elmehetsz.

RÓBERT:

Köszönöm. Ígérem, hogy átjutok a fronton, és mindent megteszek, hogy ha megindul az ellentámadás, mielőbb visszajöjünk!

KORNÉL:

Elbocsátalak?

RÓBERT:

Isten bármikor csodát tehet!

KORNÉL:

Indulj!

RÓBERT:

Ne vess meg ezért.

KORNÉL:

Nem vetlek meg. Indulj! Az Úr áldása legyen veled és kíséren utadon.

RÓBERT:

Köszönöm. (Kimegy.)

(Krizosztóm leveti a csuhát. Most ismét Kornél. Behoz egy széket, a csuhát ráteríti, behozza az asztalt, leül.)

XVII. JELENET. 2004

(Kornél, Klára)

KLÁRA:

Este van. Hét óra.

KORNÉL:

Tudom.

KLÁRA:

Vége van a népszavazásnak.

KORNÉL:

Tudom.

KLÁRA:

Most kezdte el a tv közvetíteni az eredményeket.

KORNÉL:

Igen?

KLÁRA:

Nem jössz nézni?

KORNÉL:

Gyere ide. Úlj le. Klárka én nem tudok egyszerre kétfelé figyelni.

KLÁRA:

Mért kellene kétfelé figyelned?

KORNÉL:

Miattad.

KLÁRA:

Miattam?

(Sötét, zene)

XVIII. JELENET. 2006

(Iván és Róbert)

Iván és Róbert kártyáznak. Iván folyamatosan veszít. /

Kákonyi Tibor és Molnár Zoltán**RÓBERT:**

Az életem köszönhetem neked.

IVÁN:

Miket beszélsz?

RÓBERT:

Akkor kész lettem volna megölni.

IVÁN:

Kit?!

RÓBERT:

Kornélt. De valójában mind a kettőt.

IVÁN:

Robi, te a légynek sem tudnál ártani. Ismerlek vagy tizenöt éve. Miről beszélsz?

RÓBERT:

Tudom, mit gondolsz rólam. És igazad van. Én állandóan zajongok, lár-mázom, és nem teszek semmit. Fé-lénk vagyok, tudom. De én akkor komolyan gondoltam. (Elővesz egy pisztolyt.)

Aznap vettem. Az utolsó próbán nálam volt. De aznap még nem tudtam megölni, pedig a fegyvert csőre töltöttem. Ha te akkor nem mondd le az előadást, a következő próbán én megölöm.

IVÁN:

Rakd el azt a mordályt. Te nem vagy normális! Különb is, lassan két éve az egésznek, minek téped fel a sebeket?

RÓBERT:

Az én sebeim. Azt teszek velük, amit akarok. Pénzed nincs több. Az órád már az enyém. Befejeztük?

IVÁN:

Adj még egy esélyt.

RÓBERT:

Mid van?

IVÁN:

Itt most semmim.

RÓBERT:

Akkor befejeztük.

IVÁN:

Nem lehetsz ilyen kegyetlen!

RÓBERT:

Olyan vagyok, amilyen. Te engem ne ítélj meg!

IVÁN:

Adj egy esélyt, hogy valamit visszanyerjek! Ha veszítek, megadom.

RÓBERT:

Két év, nagy idő barátom. Én sokat változtam. Már nem vagyok az a naiv balek, akivel annyiszor feltöröltétek a padlót!

IVÁN:

Kegyetlen vagy, Róbert!

RÓBERT:

Felnőttem.

IVÁN:

Adj még egy esélyt. Ne hagyd, hogy könnyörögjek.

RÓBERT:

Ne könnyörögj.

IVÁN:

Köszönöm.

RÓBERT:

Akkor most az inged a tét.

IVÁN:

Róbert!

RÓBERT:

Ne pofázz, vedd le, dobd az asztalra!

*(Iván leveti az ingjét, az asztalra dobja, Róbert oszt.)***RÓBERT:**

Tudod, azon az estén...

IVÁN:

Melyik estén?

RÓBERT:

December ötödikén este,

Kákonyi Tibor és Molnár Zoltán**IVÁN:**

...hagyjál békén a december ötödikével! Több mint másfél éves mese! Kit érdekel!

RÓBERT:

Befejezted? Nézz rám! Kártyázom, pofázom. Ha nem tetszik, le is út, fel is út. Szóval az este minden nem szavazatnak örültem, mert tudtam, hogy az nekik, de főleg Kornélnak az örületig sajogva fáj. 1 428 000 nem szavazat. Azon az estén vagy tízszer a fejukhöz vágtam. Mert nekem is nagyon fáj.

IVÁN:

Mi a franc fáj neked?

RÓBERT:

Az, hogy Klára elhagyott. Az este úgy éreztem, hogy én azt a lányt jobban szeretem, mint mindazt, ami az életemből nélküle megmaradt.

IVÁN:

Hogy te milyen romantikus vagy! Ha ezt így folytatod, a fejed mellett a semmiből fognak felzúgni a csellók, a brácsák, a mélyhegedűk!

RÓBERT:

Ne fuvolázz, mid van?

IVÁN:

Triling.

RÓBERT:

Fles! Oda az ing. Jöhet a nadrág?

IVÁN:

Nem a nadrág jön. Itt a kocsikulcsom.

RÓBERT:

Én ekkorában nem játszom.

IVÁN:

Te nem. De én igen.

RÓBERT:

Mit akarsz?

IVÁN:

Ha nyersz, viszed a kocsim. Ha vesztesz, beállsz közénk az előadásba.

RÓBERT:

Nem érdekel. Majdnem két éve abahagytuk. Minek a valamikorit felmelegíteni.

IVÁN:

Mert kötelességből kezdtük el, és sértődésből hagytuk abba. A sértettség elmúlik. A kötelesség pedig örök. És most én osztok.

RÓBERT:

Később rájöttem, hogy én nem is szerettem Klárát.

IVÁN:

Rád szakad a plafon. Miatta mentél fel Pestre!

RÓBERT:

Ezt ő meséli?

IVÁN:

Nem, ezt, aki nem hülye, az látta.

RÓBERT:

Nem szerettem, csak használtam. Azt viszont szerettem, hogy használhattam. Nem volt egy nehéz eset. Nem kellett szinte semmit tennem, és hanyatt vágta magát.

IVÁN:

Több tiszteletet! Feleség és anya.

RÓBERT:

Ami pedig Pestet illeti, oda a tv-sorozat miatt mentem. Nem miatta! El tudod képzelni: több mint négyszáz epizód a csonkaországi legnépszerűbb szappanoperában! Többet láttak, mintha ezer évig csak a Hamletet játszottam volna. Talán a legszebb, ami történt velem az életben! „A karámok között – marhapásztorok a cégek világában!” - kétezer-ötszázhuszonnegyedik rész, a főszerepben: Én! Hidd el nekem, az a sorozat nem akármilyen! „Csongrád Texas.”

IVÁN:

Mid van?

RÓBERT:

Egy pár, de nagyok, ászok!

IVÁN:

Nálam is egy pár. Dámák! Meg még egy pár. Királyok!

RÓBERT:

A francba!

IVÁN:

Holnap tízkor a szokott helyen, a próbán!

XIX. JELENET. 2006*/Kornél, Klára, Iván/***KORNÉL:**

Megjöttek?

KLÁRA:

Még nem. Mit hoztál?

KORNÉL: Semmit. Mit kellett volna hoznom?
*(Kornél elővesz egy üveg bort)***KLÁRA:**

Ez milyen bor? Ezt tesszük le elébük?

KORNÉL:

Mi baja van ennek a bornak? Ami nekünk jó, vendégeinknek is az lesz.

KLÁRA:

Kornél, te akartad mindenáron, hogy Róbert ismét velünk dolgozzon. Pesten hozzászólt a legjobbhöz. Itt is a legjobbat kell elébe tennünk.

KORNÉL:

Azt tesszük elébe!

KLÁRA:

Vidd ezt előlem! Nem akarom, hogy szegénynek és elesettnek lássanak bennünket!

KORNÉL:

Mi van veled?

KLÁRA:

Mi van velem? Veled mi van! Mit értünk el eddig, Kornél? Semmit! Még egy rendes kocsink sincs! Mert hogy te a „köz”-ért munkálsz! Én Kornél, csak egy nő vagyok!

KORNÉL:

Ne én csak egy nőzzél nekem!

Vágó Krisztina és Csernik Árpád**KLÁRA:**

És nekem a legfontosabb a gyermekem! Hagyjunk itt mindent abba! Költözzünk el innen!

KORNÉL:

Hová?

KLÁRA:

Magyarországra.

KORNÉL:

Ne nevezd Magyarországnak azt a rakás szerencsétlenséget, ahol bennünket vigyorogva és vállveregetve tagadtak meg!

KLÁRA:

Rám te ne ordítasz! Nézd inkább meg Róbertet, befutott színész! Nézd meg hogy él ő, és utána nézz körül itt, a mi elkötelezett nyomorunkban!

KORNÉL:

Mért nem maradtál vele?

KLÁRA:

Mert te elcsábítottál!

KORNÉL:

Klára! Ezek most súlyos szavak voltak.

IVÁN: (be)

Kedves barátaim!

KORNÉL:

Szervusz, Iván.

KLÁRA:

Szia. Robi nem jött?

IVÁN:

Itt van ő is.

KLÁRA:

Hol?

IVÁN: Parkol, csak én kiugrottam a kocsijárból, hogy időre érkezsem. Mert én nem szoktam késni! Azonnal megnézem. *(Kiszalad.)* Róbert, hol vagy? *(Visszajön.)* Már itt van a lépcsőházban! Érkezik! Róbert! Jössz már? Robi! */Róbert nem jön/**(Sötét, zene)*

XX. JELENET. 1944
(Kornél, Róbert)

RÓBERT:
Atyám.

KRIZOSZTÓM:
Hát, visszajöttél?

RÓBERT:
Vissza.

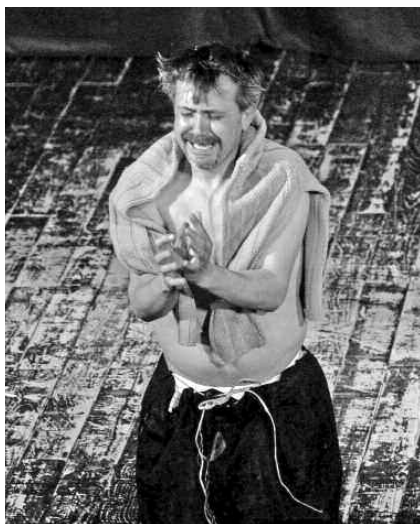
KRIZOSZTÓM:
Hogy nézel ki, mi történt?

RÓBERT:
Elfogtak.

KRIZOSZTÓM:
Hova lett a csuhád?

RÓBERT:
Miután megástuk a sírunkat, le kellett
vetkőznünk.

KRIZOSZTÓM:
Megástátok a sírokat?

Kákonyi Tibor

RÓBERT:
Ütöttek-verték, Atyám. Kérdezték, hol van Isten, mért nem segít meg? Menetoszlopban találtam magam. Voltunk vagy százan. Civilek. Több ismerős is volt. Híveink a templomból.

Hat géppuskás partizán kísérte a menetet. Tereltek bennünket a Wesselényi utcán. Az utca végén temető. A sorban ott volt a Kovács bácsi, tudod Atyám, az a zsémbes vénember, te voltál a gyóntatója. Ő lobogtatta a legnagyobb magyar zászlót 41-ben. A fejről le volt szakadva a bőr. Az arca, a válla, az inge tiszta vér. Öszszeesett. Ott helyben agyonlőtték. Azt parancsolták, hogy énekeljünk. Varga Jóska rázendített a magyar Himnuszra. Énekeltük. Mindegy volt. Befordult a menet a temetőbe. A temető szélén álltunk. Előttünk az ásók. Tudtuk mi következik. Lassan ment a munka. Amikor elkészültünk, elkezdődött. Odaálltam a sír szélére. A többiekkel együtt zuhantam. Engem nem talált el golyó. Valami hatalmas erő költözött belém. Egy mozdulattal kint voltam a gödörből. Futni kezdtem a sírok között. Mellettem záporoztak a lövedékek. De én sértetlen maradtam.

KRIZOSZTÓM:
Isten akkor tesz csodát, amikor akar, és ha megtette, terve van veled. Ő megváltott téged és megváltotta ezeket az elálatiasodott embereket is! Hinnünk kell abban, hogy azok a hőhérok is, akik Urunkat megfeszítették, azok is megtérhetnek. Jézus érettük is szenvedett a keresztfán.

RÓBERT:
Nincs hova menekülni. Körülöttünk a halál uralkodik.

KRIZOSZTÓM:
Eszköz vagy a megváltásban, fiam! Küldetésed van, fiam! Ismered Antiókhiai Szent Ignác példáját? Amikor a vadállatok közé dobták, akkor mondotta: „A mi vérünk hullása a jövő élet magvetése”. Félsz még?

RÓBERT:
Nem, én már nem félek. Csak most fogtam fel, ahogy itt állok veled szemben, elvesztettük a háborút.

KRIZOSZTÓM:
Elvesztettük.

RÓBERT:
Nem mi, te meg én, hanem mi mindannyian. Mi, magyarok.

KRIZOSZTÓM:
Mi csak bábok voltunk.

RÓBERT:
Én eddig nem is tudtam, milyen édes érzés az, hogy az ember magyar. Csak álmodoztam mindig a magyarságról. Én itt születtem a Délvidéken, itt is jártam iskolába. Soha én Magyarországon nem voltam. Csak halottam róla mesélni. Aztán 1941-ben, a felszabaduláskor eljöttek hozzám is a magyarok. A haza értem jött.

KRIZOSZTÓM:
A haza nem érted jön, hanem benned él.

RÓBERT:
Lennék inkább félkarú, nyomorék, csak itt maradt volna a haza örökké velem! Hogyan tudok én ezután élni? És minek éljek? Pusztultam volna ott, velük együtt a gödörben. Mert nekünk, magyaroknak csak a temető árka jutott.

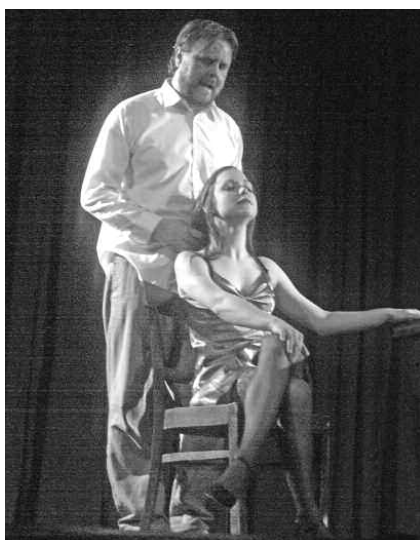
KRIZOSZTÓM:
Amit veled tettek, azt Krisztussal tették, és a nemzetünkkel tették. Szent István Szűz Mária oltalmába ajánlotta országunkat. És tudjuk, hogy lesz felámadása ennek a Sátán által meggyalázott hazának. Mert Mária, a magyarok nagymamája nem veszi le kezét nemzetünkről és országunkról.

(sötét, zene)

XXII. JELENET. 2006
(Iván, Klára, később Róbert)

KLÁRA:
Tudod, Iván én csak most fogom fel, hogy Kornél csak kihasználta engem.

Gyereket akartam, szültem. De sosem éreztem, hogy csak az enyém, sosem éreztem, hogy csak mi vagyunk neki. Állandóan az álmai után fut, most is itt van mellettem? Nem, fenn van Pesten! Képzeld, végig kell hallgatnom, hogy a szlovének, a horvátok, meg a bosnyákok, a macedónok meg mit tudom én, hogy ki nem, kiszabadultak a szerbek alól, csak a romák meg mi magyarok vagyunk nekik alávetve!

Molnár Zoltán és Vágó Krisztina

IVÁN:

Ilyeneket mond Neked?!

KLÁRA:

Ilyeneket? Ennél cifrábbakat!

IVÁN:

Ilyeneket nem szabad mondani! Mi nem rokonszenvezhetünk ezekkel a népekkel, ugyanis akkor sokakban felmerül a gondolat, hogy nekünk is jogunk van ugyanígy eljárni! Veszélybe sodor bennünket! Különben is, mire lehetnénk mi büszkék? Nézd meg ezt a szerencsétlen Magyarországot, tízezrek alszanak minden este kismezze az utcán, és még háború sem volt. Ez a Szerbia, amelyben élünk, négy háborút vesztett, nyolcszáz ezer menekült jött, mégsem az utcán alszanak az emberek! Kornél üres, alaptalan pofázá-

sából csak bajunk származhat! Ismét az „ezeréves Szent István-i Magyarország!” Ezt kell mindenkinek a fejéből kivernünk!

KLÁRA:

Ezt mondom neki én is!

IVÁN:

Olyan jó téged hallgatni, Klárika!

KLÁRA:

Tegnapelőtt a fürdőszobában sürgöförgök, mosok. Felszakad az ajtó, üvölt: „Mebukott a mocskok!” Kiderült, hogy az egyik miniszter hazudott.

IVÁN:

A miniszterelnök, Klárika.

KLÁRA:

Hát, akkor a miniszterelnök, Iván! Fogta az útlevelet, a megtakarított pénzt és felrohant Pestre! Marasztaltam, ő arról győzködött, hogy most ugyanolyan forradalom lesz Pesten, mint ötvenhatban.

IVÁN:

Legfeljebb ugyanolyan. Gyanítom, ugyanolyan eredménnyel.

KLÁRA:

Teljesen lázba jött, azt mondta, most megbukik az Őszödi Köztársaság és felszabadul Magyarország!

IVÁN:

Az Őszödi Köztársaság? Ezt köteviszem!

KLÁRA:

Én sem hiszem, de kezdek attól félni, hogy megbolondult. Tudod, annyian mondják „minek ászod el magad” egy ilyen képzelgő mellett? Már rajtad is ott van az ő bélyege, te is „nagy magyarnak” számítasz! Ilyet mondanak rám, miatta! Hát „nagy magyar” vagyok én? Mondd meg, őszintén, Iván!

IVÁN

Dehogy vagy te „nagy magyar”, Klárika!

KLÁRA

Márpedig én igenis nagy magyar vagyok, Iván! Csak két lábbal állok a nagy magyar ugaron, és látom, hogy nemcsak hazánk nincs, de szülőföldünket is elvesztettük!

IVÁN

Mit szeretnél, Klárika?

KLÁRA

Szeretnék elköltözni valahová máshová. Ha orvos lennék Svédországba vagy Angliába mennék. De én csak egy színésznő vagyok. Egy icike-picike, de őszinte színésznő! Úgyhogy én csak Magyarországra költözhetek.

IVÁN

De, Klárika te is mindig arról beszélsz, hogy itt kell maradnunk.

KLÁRA

Nézd Iván, én csak egy nő vagyok, nem vagyok valamilyen hős, csak egy nő.

IVÁN

Klárika, az hogy nő vagy, az nem „csak”.

KLÁRA

Csak egy nő vagyok, aki nem mindig tudja, hogy mit akar, nem mindig tudom, hogy mit mondok.

IVÁN

És most, tudod?

IVÁN

Tudom, Iván. Majd odaát, verőfényben és hangos kacajban fog nevelkedni a gyerekem. A gyerekeim.

IVÁN

Klárika, csak egy gyereketek van.

KLÁRA

De nekem lesz még gyerekem Iván, tudom, érzem! És nem fog érdekelni, hogy mi van itt, vagy ott, csak magunknak akarok élni. Nekem elég a saját életem és a szeretteimé. Nem akarom mindenki életét élni.

IVÁN

Tudod te, mit mondtál most, Kláríka?

KLÁRA

Tudom, Iván. Nézz a szemembe. Látsz te bennem bármi kételyt?

IVÁN

Nem.

KLÁRA

Beszélgj nekem most arról, amit a szemeimben látsz.

IVÁN

Kláríka, itt most csak mi ketten vagyunk...

KLÁRA

Nem ketten vagyunk Iván, hárman!

IVÁN

Hárman! De hát ki a harmadik?

KLÁRA

Ő.

IVÁN

Ő?

KLÁRA

Igen.

IVÁN

És hol van?

KLÁRA

Itt.

IVÁN:

Hol?

KLÁRA:

Közöttünk.

(Róbert bejön)

RÓBERT:

Hallottátok a híreket?

IVÁN:

Az Istenit!

KLÁRA:

Úristen! Milyen híreket? Szervusz, Robi!

RÓBERT:

A jó híreket!

IVÁN:

A jó híreket?

Olyan híreket még nem hallottunk!

Kákonyi Tibor és Molnár Zoltán

RÓBERT:

Megbukott a mocsok!

KLÁRA:

Ezt már hallottam, de téged már régen nem láttalak, Robi.

IVÁN:

Ezeket a híreket már mindenki hallotta, Róbert. De nem hiszem, hogy bárki is megbukott volna.

RÓBERT:

De, hát hazudott!

IVÁN:

Olyanokat is ünnepelt már a tömeg, akik öltek!

RÓBERT:

A felkelők már elfoglalták a televíziót!

KLÁRA:

Veled mi van?

RÓBERT:

Semmi. Élek.

KLÁRA:

És, mondd csak, Robikám, megnő-sültél?

RÓBERT:

Nem.

KLÁRA:

És most azért jöttél, hogy közöld velünk azt, amit már az egész világ fenn harsog?!

RÓBERT:

Nem azért jöttem.

KLÁRA:

Ennyi idő után, te azért jössz el hozzám, hogy saját szavaiddal add át a híradó üzenetét?! Azért annyira nem vagyunk elesettek! Televíziónk van! Bár én, személy szerint a híradókat nem szoktam nézni! De meg is nézhetném, ha akarnám!

IVÁN:

Most tényleg hárman vagyunk!

KLÁRA:

Hallgass Iván! Most én beszélek! Miért jöttél?

RÓBERT:

Miattad.

KLÁRA:

Miattam?

RÓBERT:

Igen.

KLÁRA:

Eddig mire vártál?

RÓBERT:

Nem tudom.

KLÁRA: Emlékszer arra a dalra? Tudod a ...
Tádé, mért vagy málé?**RÓBERT:**Klárka, én már nem ugyanaz az ember
vagyok, akit te, abban a „csipkés kis
hálóingemben” ismertél.**KLÁRA:**

Jaj, Robikám...

RÓBERT:

Repszetttem Pestre. A tüntetésre,

IVÁN:

...te is?

RÓBERT:...asztán Kecskemétnél megfordultam.
Padlógáz, irány Szabadka. Nem mehe-
tek fel úgy a Székesfővárosba, hogy itt-
hon voltam és téged nem is láttalak!**IVÁN:**

Na, fel is út, le is út. Irány tüntetni! Idióta!

KLÁRA:

Hallgass, Iván! Nézd, Robikám...

IVÁN:

Nem tudok hallgatni!

KLÁRA: De hát miért, Iván? Mi a baj? Robi, te
engem zavarba hozol.**IVÁN:**

Mi a baj!

KLÁRA:

Te énrám ne kiabálj, Iván!

RÓBERT:Több tiszteletet! Klárka feleség és
anya!**IVÁN:**Te meg nem vagy más, mint egy nagy
marha!**RÓBERT:**

Te énelem nem fogod a padlót feltörölni!

*(A két férfi egymásnak esik, KORNÉL
be.)***KLÁRA:**

Kornél! Végre megjöttél!

*(Klára Kornél nyakába ugrik,
hosszas csók.)***KORNÉL:**Nem kapok levegőt! Itt vagyok.
Ezekkel mi van?**KLÁRA:**Összeveszték azon, hogy kinek
legyen nagyobb szerepe.**RÓBERT:**

Szervusz, Kornél.

IVÁN:

Üdv.

RÓBERT:

Pesten mi a helyzet?

KORNÉL: Semmi. Pesttel nem kell foglalkoz-
nunk, ott úgysem történhet semmi.
Az egész csak áltatás. Legalább mi
ne áltassuk magunkat.**RÓBERT:**

Úgy van!

KORNÉL: Ne áltassuk magunkat, hanem dol-
gozzunk.**IVÁN:**Na és az Őszödi Köztársaság, nem
bukott még meg?**KORNÉL:**

Énelem te ne gúnyolódj, Iván!

IVÁN: Ugyehogy a birka nép csak béget, ha
nyírják, megtáltosodni akkor se fog,
ha nyúzzák!**KORNÉL:**Elég legyen! A feleségemmel akarok
lenni! Hagyjatok magunkra!
Találkozunk holnap a szokott helyen
a szokott időben.**RÓBERT:**

Találkozunk a próbán!

*(Sötét, zene.)***XXII. JELENET. 1944****(Róbert, Klára)****KLÁRA:**

Krizosztóm hol van?

RÓBERT:

Őt elvitték, vagyis elvitte. Te is tudod, ki.

KLÁRA:

Tudom.

RÓBERT: Helyette most én vagyok. Ne azt
nézd, hogy nézek ki, hanem azt lásd,
ami vagyok.**KLÁRA:**

Gyónnék, Atyám.

RÓBERT:

Hallgatlak, lányom.

KLÁRA: Voltak, akik álltak, ketten széken ül-
tek, és voltak, akik guggoltak. Körül-
vett tíz-tizenkét partizán. Hol az egyik
volt rajtam, hol a másik. Akik vártak a
sorukra, sürgették a rajtam lévőit. Az-
tán megcsapott egy hang. Egy ma-
gas női hang: Boldogasszony
anyánk! Segíts! Kiabálta. Csak soká-
ra jöttem rá, hogy az én hangom volt.
Elhallgattam. Némán feküdtem. Vala-
hol máshol szerettem volna lenni. Mi
történt velünk, atyám? Miért szakadt
ránk ... zokogtam. Akkor egy szakál-
las torzonborz ember mászott rám.
Búzlótt a foghagymára és a pálinká-
ra. Nem mozdultam. A tanterem abla-

kai sorban betörve, ömlött be a köd és a hideg. Mégsem fáztam. Nem éreztem semmit. Nem tudtam hány „felszabadító” ment át rajtam. Atyám, azóta folyamatosan úgy érzem, mint ha már meghaltam volna, és most a pokolban lennék, és a pokol pont olyan, mint az élet, csak éppen hiányzik belőle minden, ami szép és kellemes.

RÓBERT:

Élsz lányom, az Úr még nem vett magához. Itt vagyunk még mindketten ebben az árnyékvilágban. Ha helyben állunk, akkor is lelki zárandókúton vagyunk, mert az Úr útjai kifürkészhetetlenek. Amit veled tettek, azt Krisztussal tették, és a nemzetünkkel tették, amikor Krisztussal tették.

KLÁRA:

Véreztem, Atyám. Úgy éreztem, közel a vég. De nem hal bele az ember, kivéve, ha eltörik a gerincét, de akkor sem azonnal. Nem tudom, mennyi ideig tartott, nem tudom, hogy hányan lehettek. Pirkadatkor értettem meg, hogyan törhet a gerinc. Tudja, Atyám, a nő lábait a vállá fölé hajtják, és térdelésből hatolnak az asszonyba. A katonában a kéjvágy és a düh keveredik, valamilyen érthetetlen bosszúszomjival. Talán az az ember, akin eluralkodott a vadállat, most mindenért elégtételt akar venni.

Nemcsak a nőt, nemcsak engem alázott meg, hanem mindent, amihez tartozom. A nemzetet, a hitet, ezt az egész világot, amelyet most eltörölnék. A földön feküdtem. A lábaim a vállán voltak. Ha csak egy kicsit erősebben dörömböl bennem, elropan a gerincem.

A Kiss néni így halt meg mellettem. Tudja, Atyám, a Kiss néni mindig a jobb oldalon a negyedik sorban ült a misén. De nem halt meg azonnal. Egyszer csak az egyik katona, aki rajta volt felugrott. Ő is megrémült. Akkor volt vége.

RÓBERT:

A test fizikai gerincét meg lehet törni, de a lélek gerincét nem. Azt az ember csak önként törheti meg, ha Júdássá válik. A pokol ott kezdődik, amikor az ember önként töri meg a saját lelki gerincét és válik megalkuvóvá. Vagyis gerinctelenné.

KLÁRA:

A feltekert asszonyt a gerince egyetlen pontján lökik előre hátra, nem is veszik észre, amikor az ember gerince eltörik. Nem is tudják, mit tesznek. Én is azt éreztem, meg fognak ölni. Úgy éreztem: most, most fog eltörni a gerincem. Már nem is éreztem semmit. Most sem érzek semmit. Csak vagyok. Vagy lehet, hogy már nem is vagyok? Létezem. Lélegzem. Ön itt áll előttem. Most leült. Nem félek. Nem örülök. Vagyok.

RÓBERT:

A sátán által megszálltak erőt vehettek a testeden, de a lelked érintetlen, lányom. A megszálltak megszabadulhatnak. Ha megszabadultak, megtérhetnek. Ha megtértek, velünk együtt támadnak fel. Ez az, amiben hinned kell, és hited szabadít meg a gyűlölettől, ami maga a gonosz. A hited melletti tanúbizonyságod erősíti meg az ingadozókat. Ne vessz el! Légy velünk! Nem magad miatt, hanem értünk.

(Iván be, a vállán Krizosztóm hullája pokrócba csavarva, egyik kezében szatyor, olyan, amit a hajléktalanok hordanak magukkal.)

IVÁN:

Béke! Papom!

RÓBERT:

Igen?

IVÁN:

Nem. Az én nevem az elvtárs!

RÓBERT:

Igen?

IVÁN:

Hoztam egy szemetet. A tiétek.

RÓBERT:

Igen?

IVÁN:

Takarítsátok el.

(Iván odalöki Krizosztómot Klára elé. Piéta. Róbert mellé rakja a szatyrot, kimegy.)

IVÁN:

Majd jövök.

(Iván ki.)

KLÁRA:

Az Úr az én pásztorom,
nem szűkölködöm.

Füves legelőkön nyugtat engem, és csendes vizekhez terelget engem.

Lelkemet megvilágítja, az igazság ösvényein vezet engem az ő nevéért. Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert te velem vagy, a te vessződ és botod, azok vigasztalnak engem. Asztalt terítesz nekem az én ellenségeim előtt, elárasztod fejem olajjal, csordultig van a poharam.

Bizonyára jóságod és kegyelmed követnek engem életem minden napján, és az Úr házában lakozom hosszú ideig.

RÓBERT:

Tudjuk, hogy lesz feltámadása
ennek a Sátán által meggyalázott
hazának. Mert Mária, a magyarok

nagyasszonya nem veszi le
kezét nemzetünkről és hazánkról!
(sötét.)
Vége

Fényképezte:
Kricskovics Antal és András Ariel

A szentendrei bemutató